

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 470, 1-4v., 496, 461, 484, 479

Čtení: Iz 9, 1 – 6

Text: Mt 2, 1 – 12 *Když se narodil Ježíš v Judském Betléme za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: "Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit." Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Oni mu odpověděli: "V judském Betléme; neboť tak je psáno u proroka: 'A ty Betléme v zemi judské, zdaleka nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem mého lidu, Izraele.'" Tedy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: "Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit." Oni krále vyslechli a dali se na cestu. A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí. Věšli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary - zlato, kadidlo a myrhu. Potom, na pokyn ve smu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své země.*

Je ráno, 4. neděle adventní. A zároveň Štědrý den. A nebýt té čtvrtěční tragédie na Filosofické fakultě v Praze, mohl bych připojit ještě označení šťastné a veselé Vánoce. Ale vzhledem k aktuálním událostem a státnímu smutku se to zdá spíše jako iluze. A my nevíme, zda slavit nebo truchlit.

Je 4. neděle adventní a zároveň Štědrý den. Ta podvojnost tohoto dne je docela příznačná. Chceme slavit Vánoce, ale ony v této chvíli ještě nejsou. Je to jako s Božím královstvím. Tu a tam z něj něco ve víře zakusíme, ale jeho plnost zažijeme až jednou. Nebo jako s večerí Páně. Pořád to ještě není ta pravá nebeská hostina, ačkoliv už teď z ní ochutnáváme. Nebo jako křest dítěte. Je pokřtěno, ačkoliv ještě neslyšelo evangelium. To znamená, že jednáme ve víře, která vyhlíží do budoucnosti.

Úkolem církve na tomto světě je být vždy o krok napřed. Žijeme budoucností. Jako dávní proroci. Už prorok Malachiáš viděl v budoucnosti chudý Betlém jako slavné rodiště Mesiáše. Mudrcové z východu vyzorovali betlémskou hvězdu dávno před tím, než se Ježíš narodil, a proto se s předstihem vydali na cestu, aby se poklonili budoucímu králi. A prorok Bileám onu hvězdu viděl už tisíc let předem, když prorokoval: „Vidím jej, ne však přítomného, hledím na něj, ne však zblízka. Vyjde hvězda z Jákoba.“ Všechna ta proroctví byla vyslovena v těžkých dobách, kdy lidé prožívali smutek a ohrožení. V té chvíli vyhlíželi lepší budoucnost.

Čili, co tím chci říci: I této době smíme slavit Vánoce. Vždyť Vánoce, to není nostalgické ohlížení se nazpět, jak se kdysi slavily, není to oprašování starých folklórních tradic, jako když otevřete rok neotevřenou krabici s baňkami. Kdo si chce připomínat staré tradice, ať jde do skanzenu. Ale církev není skanzen. Křesťanská víra, to je progresivní vize budoucnosti. To je těšení se na Boží budoucnost. Už u proroka Izaiáše můžeme číst Hospodinovo slovo: „Nevzpomínejte na věci dřívější, o minulosti nepřemítejte. Hle, činím něco docela nového a už to raší. Nevíte o tom? Já povedu pouštní cestu, pustou krajinou řeky.“ Sám Ježíš dával svým učedníkům za příklad malé děti, jako ty, kdo se dovedou spontánně těšit na budoucnost. To, co v dnešní den děti přirozeně prožívají, je těšení se na večer. Věří, že je čeká něco hezkého. Proto víra souvisí s radostí a těšením, a nikoliv s nostalgií po starých časech. V listu Židům čteme kralicky: „Véra pak jest nadějných věcí podstata“ nebo ekumenicky: „Věřit Bohu znamená spolehnout

se na to, v co doufáme a být si jist tím, co (kolem sebe) nevidíme“ Tzn. i na 4. adventní neděli smíme jednat tak, jako by už byly Vánoce a žít na zemi, jako bychom žili už v nebi.

Ne nadarmo církev stanovila datum Vánoc na 25. prosince, kdy pohané slavili slunovrat. Protože od této začíná těšení na jaro, dny se prodlužují a začíná přibývat světla. Už staří proroci předpovídali Mesiáše jako toho, kdo bude světlem národů. Kdo bude světlem, které osvětluje každého člověka přicházejícího na svět. Víra v narozeného Mesiáše tedy není žádné tmářství, ale je to osvětlení. Uvěřit v Ježíše Krista znamená, že se člověku rozsvítí v hlavě, že mu to konečně sepne, že mu to dojde, docvakne.

Když mudrci z východu šli za hvězdou, tak také nejdřív tápali. Měli jisté předsudky. Např. že krále musí hledat v královském paláci. Ale tyto předsudky je dovedly jen ke krutému králi Herodesovi a toho byste jako vzor pravé víry věru potkat nechtěli. Naštěstí se setkali také s vykladači Bible, a ti je nasměrovali do chudé stáje v městečku Betlémě. Vypadá to, jakoby se jim v Jeruzalémě na chvíli ta hvězda ztratila. Ale pak ji zase před sebou spatřili.

Evangelista Matouš používá zvláštní popis, když mluví jakoby o chodící hvězdě. Píše: „A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě.“ Zřejmě tím chtěl vyjádřit prvek následování, či sledování Božích znamení. A ve chvíli, kdy mudrci stanuli na místě, kde bylo to dítě, zaradovali se, protože konečně našli, co hledali.

Milí přátelé, každý z nás je na té cestě za hvězdou různě daleko. Někdo teprve pátrá po obloze, aby se vůbec nějak zorientoval. Jiný se rozčiluje nad krutostí lidských vrahů v domnění, že reprezentují Boha a jeho vůli. Další je smutný, že se mu jeho hvězda někde ztratila. Ale u jesliček, tam, kde to člověku dojde, kde se mu rozsvítí, tam už z bývá jen radost. Možná tam ještě nejsme, ale třeba jako pastýři na horách už slyšíme v dálce zpívat anděly. A začínáme se těšit. Ne na hromady drahých dáreků – ty jsou v těch našich královských palácích. Tam dojdeme, když si spleteme cestu a mineme Betlém. Ta pravá radost se nás zmocní teprve tehdy, když poklekneme a v chudém chlévě svého srdce zažijeme zázrak zrození Božího Syna a pokloníme se mu jako Pánu. V té chvíli se i nám narodil Spasitel. V té chvíli se skutečně můžeme potkat s Bohem. A to vám všem v této chvíli a v této době ze srdce přeju.

Modlitba: *Narozený spasiteli, kéž nás betlémská hvězda a Boží slovo přivedou až k tobě. Abychom uvěřili a poznali, že ty jsi opravdu ten svatý a Boží. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Náš Pane, Kriste Ježíši, prosíme za Vánoce pro všechny. I pro ty, kteří ztratili své blízké, kdo prožívají smutek a strach. Prosíme za Vánoce nejen pro bohaté, ale i pro chudé. Nejen pro zbožné, ale i bezbožné. Nejen pro spokojené, ale i pro nespokojené. Mnoho pokoje ve světě nevidíme. Proto prosíme o pokoj na zemi. Nevidíme vždy ani dobrou vůli mezi lidmi. Proto prosíme, aby všichni lidé poznali tvoji dobrou vůli se světem. Prosíme za lidi v Betlémě i v Jeruzalémě. V Praze i na Valašsku. Prosíme za lid, který chodí v temnotách, aby spatřil světlo. Aby těm, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazářilo světlo. Prosíme, zastav lidské zlo a vysvobod' svět z nenávisti a válek. Osvobod' nás od nenávisti, závidosti, od nepřátelství a zloby. Kéž se u tvých jeslí naučíme pokoře, tichosti, laskavosti a úctě. Kéž i my přinášíme dary těm, v nichž k nám skryté přicházíš a nestěžujeme si na to, že máme sami málo. Pane Ježíši Kriste, chceme se s tebou setkat skrze víru, lásku a naději. Pozvedni naše srdce, abychom si nezoufali, ale prožili skutečnou radost Vánoc. Amen.*